Sołectwo Łączki Brzeskie

Sołectwo Łączki Brzeskie

Data powstania: 2015-08-19 13:48
Data modyfikacji: 2015-08-19 13:49

Z 1485 r. pochodzą pierwsze wzmianki o Łączkach Brzeskich, zwanych wówczas Łąkami, gdyż to rozległe tereny porośnięte trawą w okolicach wioski zadecydowały o jej nazwie. W XV i XVI w. Łąki należały do Ligęzów. W 1536 r. w okolicach wioski znajdował się mały staw.

Wschodnia część wioski nosi nazwę Mostki. W tym miejscu dawniej, na grząskim terenie budowano mosty i mostki, by przeprawić się w stronę lasu. Z zachodniej strony wioski znajdują się rozległe łąki. Przysiółki Łączek Brzeskich to: Smyków, gdzie rosła trawa „smyczka" (- lud.); Miasteczko, w którym domy, podobnie jak w miastach, zbudowano wokół placu; oraz Zagrody, gdzie znajdowało się duże skupisko zagród. Przysiółkiem są też Poręby. Tu osiedlili się ludzie karczujący las. W 1905 r. powstał przysiółek Kolonia, gdzie zamieszkało kilku gospodarzy z Tarnobrzeskiego, którzy zakupili ziemię od ówczesnego właściciela Kotowskiego.

Na terenie Łączek znajdowały się cztery dwory. W pierwszej połowie XIX w. właścicielami większej części Łączek stali się Brzescy Od tego czasu wioskę nazywano Łączki Brzeskie.

Wieś położona na podmokłym terenie nie ma wody pitnej. Poszukiwania źródeł nie dały rezultatów. W pierwszej połowie XIX w. dziedzic Brzeski drewnianymi rurami przeprowadzał wodę z przysiółka Smyków, gdzie było duże jezioro zwane „Jeziorek". Wydrążone z grubego drzewa rury wkopane w ziemię na długości ok. dwóch kilometrów doprowadzały wodę aż do zabudowań dworskich. Kolejnymi właścicielami dworu Brzeskich byli Kutowscy, a następnie Drzewiccy. W latach dwudziestych XX w. majątek został rozparcelowany, a zabudowania dworskie rozebrane.

Początki szkoły w Łączkach Brzeskich sięgają 1909 r. Zachowany do dziś „Protokół czynności" rozpoczyna data 17 października 1910 r., a kończy data 1 grudnia 1938 r. W przytoczonym dokumencie zapisano najważniejsze wydarzenia szkolne, wizytacje i budowę szkoły. Pierwszą drewnianą szkołę oddano do użytku w 1921-1922 r. W wiosce mieszkało wówczas 1194 osób. Nową szkołę zbudowano w latach 70. w miejscu dawnego Domu Ludowego przekształconego później na kaplicę. Drugi Dom Ludowy istniał w miejscu obecnego Ośrodka Zdrowia.

W 1922 r. rozparcelowano ziemię pomiędzy chłopów. W wiosce urzędował wójt. Pierwszym wójtem był Chmura Józef, po nim Skrzypek Ludwik, a później Dudek Szymon. Po utworzeniu gmin zbiorowych w 1934 r. w wioskach urzędowali sołtysi. Pierwszym sołtysem był Strzępka Franciszek. Kolei pierwszym naczelnikiem powstałej w 1941 roku straży pożarnej powstałej w 1941 r. był Skrzypek Piotr.

Podczas okupacji w domu należącym do Stanisława Skrzypka znajdowała się działająca od 40 do 44 roku radiostacja. We wsi stacjonowała komenda Batalionów Chłopskich. W sierpniu 1944r. linia frontu zatrzymała się w Łączkach na 48 godzin. Uciekający Niemcy podpalali domy. Spłonęło wówczas 156 budynków mieszkalnych i gospodarczych. Wioska została zniszczona w 50%.

Budowę drogi, kościoła, elektryfikację wioski, melioracje i budowę szkoły w wiosce zapoczątkował sołtys Chmura Józef. W 1966 r. przeprowadzono elektryfikację wioski, a w 1964 r. zbudowano drogę. Chmura Józef zginął w wypadku przy budowie nowej szkoły.

Dekretem bpa Jana Piotra Stepy, 31 lipca 1957 r. powstała parafia w Łączkach Brzeskich. Przez ponad 20 lat parafianie podejmowali starania o budowę kościoła. Pierwszym proboszczem był ks. z Nagoszyna -

Józef Majchrowicz. Początkowo w Domu Ludowym utworzono kaplicę. Tutaj w dniu 31 sierpnia 1947 r. ks. Karol Zając z Przecławia odprawił pierwszą mszę świętą. W kaplicy śpiewał chór mieszany z Łączek Brzeskich, przygotowywany przez organistę z Przecławia p. Sokulskiego. Nieistniejącą dziś kaplicę upamiętnia drewniany krzyż. Obok plebani stoi kolejny krzyż, który upamiętnia starania mieszkańców o wzniesienie w tym właśnie miejscu kościoła. Obecnie istniejący zbudowany według projektu Adama Gustawa Kościół p w. św. Tadeusza Judy apostoła został wzniesiony w latach 1974/78, a poświęcony w 1978r. przez bpa Jerzego Ablewicza. Wnętrze zaprojektowali artyści z Wrocławia, a proboszczem był wówczas ks. Tadeusz Wiatr, obecnie patron szkoły podstawowej.

Szczególne miejsce w wiosce znacznie oddalonej od macierzystej parafii w Przecławiu zajmowały kapliczki. To przy nich odprawiano msze. Kapliczkę Matki Bożej z Dzieciątkiem Jezus wzniesiono w 1909 r. z fundacji Ludwika i Katarzyny Strzępków. Było to bezdzietne małżeństwo, które w ten sposób prosiło o dzieci. W lesie, w sąsiedztwie drogi z Przecławia do Łączek Brzeskich, stoi kapliczka z wizerunkiem na granitowym postumencie. Wzniesiona została w 2 połowie XIX w. dla upamiętnienia ofiar rabacji, początkowo z fundacji rodziny Reyów, później odbudowana z fundacji wioski Łączki Brzeskie.

W latach 1979/90 przy Kole Gospodyń Wiejskich istniał Zespół Śpiewaczy z Łączek Brzeskich odtwarzający stare ludowe pieśni. Zespół posiadał własnoręcznie wykonane stroje. Na kurs śpiewu uczęszczało 10 pań. Liderką zespołu była, zmarła już, znana, śpiewaczka ludowa Nicpoń Maria, która układała pieśni i przyśpiewki okolicznościowe. Zespół występował na regionalnych przeglądach piosenek ludowych, gdzie największą popularnością wśród słuchaczy cieszyła się piosenka: *Zem ze wsi jest*.

W latach 80. w Łączkach Brzeskich istniał teatr lalek „Wagabunda”, który w 1985 r. na Międzywojewódzkim Przeglądzie Teatrów Lalek otrzymał „Grand Prix” W tym czasie klub w Łączkach Brzeskich był najlepiej działającym klubem wiejskim w województwie rzeszowskim.